

A Brassói Ujlap előfizetési ára:

egész évre K 12.—
 félévre „ 6.—
 negyedévre „ 3.—
 egy óra „ 1.—

Egyes szám ára 4 fillér.

BRASSÓI UJLAP

TÁRSADALMI NAPILAP.

Megjelenik vasár- és ünne-
 napok kivételével minden nap
 :-:- délután 6 órakor. :-:-

Hirdetéseket felvesz a kiadó-
 hivatal, Kapu-utca 45. szám.
 Hirdetések díjszabás szerint.

Szerkesztőség: K A P U - U T C A 45. SZ.
 TELEFON: 515.

Felelős szerkesztő: BUSZKÉ BÉLA.
 Főszerkesztő: Dr. WASYLKIEWICZ VIKTOR.

Kiadja: ÉGETŐ TESTVÉREK NYOMDÁJA.
 Kiadóhivatal: Kapu-u. 45. — Telefon-szám: 515.

Öntudat a vallásos életben.

Századunk a termelés, a munka, a haladás kora. A technika örületes vívmányai nap-nap után újabb bámulatba ejtenek, a tudományos felfedezések mindennap új világot nyitnak meg a tudni vágyó ember előtt s mit még nem is oly régen Verne a mesék világában mondott el, azt ma a praktikus életben megvalósítva találjuk, azt ma használjuk. Szédületes, beláthatatlan az emberi ész és tehetségnek a munkája, mely igájába hajtotta az összes elemeket.

S talán elért a haladás a zenithez? Nem. Nem is szabad röptében gátolnunk, hadd szálljon egyre magasabbra, míg megközelíteni tudja a végtelent, az abszolút tudást.

S mégis ha a szellem magasra emelkedésében sántikálást látunk, ha ez örületes haladásban foltokat, hiányokat tapasztalunk, ha e szédületes előre törtetés csak újabb, nyugtalanító titkokat tár fel, ez onnan van, hogy kultur törekvéseinkben egy oldaluk vagyunk, mert míg az ész ragyogó csillogása elkápráztatja szemünket, alig vesszük észre, hogy lelkünk, belső világunk mostoha gyermek módjára senyved, pusztul s haldoklik lassu haldoklással.

Ha kulturát sürgetünk, ha kultura után vágyunk, legyen ez a kultura igazi, legyen az boldogító, mint ahogyan a kulturának az a célja, legyen az tökéletes s ne egyoldalú, hanem az egész embert, s minden képességet magába kapcsoló, átölelő kultura. S azért ugyanilyen kulturát, művelődést, előrehaladást sürgetünk az ember lelki életében, a vallásban is.

Négy alkotó eleme van az emberi életnek s ezeknek megfelelőleg négy irányu, de azért egységes képessége.

Az ember tudni akar, ismerni az igazságot; alkotni, teremteni akar szépet, miben gyönyörködnek; gyakorolni akarja a jót; s szeretetre vágyik. E képességek teszik az egész embert, e te-

hetségek harmónikus együtt működése az ember célja! . . . a boldogság.

Ám korunk életét tekintve mit tapasztalunk. Az ész, az ismerni vágyás örült vágatásában, szédületes emelkedésében önzővé lett, a szédítő magasság elkábította s bár szinte csodákat teremtett, boldogságot nem termett.

A technika vívmányai, az ember kezének munkája is erre a sorsra jutott. Művészetté lett a mesterség, de ennek se volt lelke s azért nem boldogíthatta alkotóját.

Jött az erkölcs, melynek charitatív tevékenysége a felebaráti könyörület sugalta működésben oly irgalmas, oly áldozatos sziveket teremtett, magára hagyatva azonban ügvesen hagyta a lelket, s a szép eszme hangzatos, üres frázissá, divattá lett csupán, mely idejét mulja az Istentől megfosztott lélekben.

Nem! Ez nem is elég, mert ez nem az egész ember. Az egész embernek lelke van s ez a lélek szeretni vágyik, egyesülésre vágyik azzal az abszolút lényel, kit eszével, kutatva a természet titkát, megismert; kivel munkálkodni akar, hogy még szebbet produkáljon, mikor Isten fenséges technikai produkcióit látja; kinek irányítása mellett vágyik jót celekedni, mert törvényeit, abszolút értékűnek ismeri s látja; igen! a lélek szeretetre, egyesülésre vágyik az abszolút lényel abban a kölcsönös viszonyban, melyet vallásnak nevezünk.

Ám azt tapasztaljuk, hogy ebben az utolsó részben hátra vagyunk s mikor a természet titkos erőibe eszünk behatol; mikor a technika vívmányai meghódítják a föld összes elemét; mikor az emberbaráti törekvések diadalát fényes kultur paloták hirdetik, akkor mégis boldogtalanok vagyunk, mert a mert a „legjobb részt“ „az egyedül szükségest“ nem választottuk, mindent meghódítva a szeretet idegen maradt nekünk, eszünk magasan röpöködve, lelkünk a földön maradt s mi művelt modern emberek nem ismerjük Istenhez való viszonyunkat, vallá-

sunkat, Istenünket úgy, mint egy elemista gyermek. És ezért nem csodálható, hogy a modern ember nagy tudása, előkelő műveltsége, sok oldalú társadalmi jócselekedete mellett is üresnek érzi lelkét, nyugtalaná, idegessé lesz, mert igaz az, mit a nagy Szent Ágoston mondott: „Nyugtalan az ember szive, a míg meg nem nyughatik Istenben.“

Azért soha sem szabad, és soha sem lehet a tudományt a vallással szembe állítani. Egy az, egy fának két ága, melynek gyökere Istenben van s csak az lát művelt ember létére különbséget, ki egyoldaluan képezte szellemét, míg lelkileg csecsemő marad, ki hangot sem tud adni.

Azért kell, hogy az ember e negyedik alkotó elemét és képességét a másik hárommal egyenlő arányban fejlessze, hogy eltudjon mélyedni lelke igazságaiban, bele tudjon hatolni a mélységes isteni igazságokba, élje Istenével Istenének fenséges, boldogító életét.

Kell, hogy az ember megismerje életét, szellemével, mely a magasba tör keresse és kutassa azt, kit lelke titkon sejtet vele; kell, hogy kutassa annak a szellemnek a lelkét, hajlandóságát, vágyát, törekvéseit s a Vele való egyesülés, szeretet által kényszerítse magához a földre leszállani azt, kihez gyarlósága miatt felemelkedni nem tud.

Kell, hogy eszével megismerve Istenét, érezze szükségét a Vele való egyesülésnek, mely betölti, boldogítja az embert.

Azért helyesen mondja Prohászka püspök: „A vallást nem k i t a l á l n i, hanem m e g t a l á l n i kell, nem k i k ö l t e n i, hanem inspirált lélekkel m e g k e l l l á t n i.“

Vétünk tehát természetünk, önmagunk ellen, ha emberi képességeinket nem fejlesszük ki minden irányban, ha megfeledekezünk arról a tehetségünkről, mely önmagában is boldogságot s békességet teremt: a lélekről,

Barthelmie György

Telefon 380.

Brassó, Kapu-u. 41.

Telefon 380.

Összes alkatrészek.

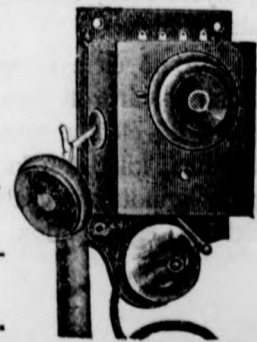
Írógépiskola.

Első különlegességi
 szerek és mecha-
 nikai javít műhelye.

Legnagyobb lemez-
 raktár. Minden hó-
 napban új lemezek.

lelki vágyainkról, mely felemel, mely Istenhez visz.

Egy latin közmondás szerint: „Ignoti nulla cupido“ (a tudatlannak nincs vágya). Ha azt érezzük, hogy lelkünk vágyait nem értjük meg, hogy a vallás, az Isten-viszony igazságai nem inspirálják még lelkünket, sőt hidegen hagyják, ám vegyük fel a munkát, keressük elménkkel az Istent, akarunk serkentsen tetterős Istent kereső munkára s akkor, amint képességeink, eszünk, munkás-akarataink megteremtette az öntudatos tudományt, kulturát, úgy meg fogja teremteni a boldogító, öntudatos vallást, Isten viszonyt is. (Q.)

Fel a zászló alá.

Vasárnap délelőtt 11 órakor tartja a kath. kör a r. kath. elemi iskola rajztermébeu alakuló közgyűlését.

Nem szárnny próbálgatás ez már, mert a népszövetségi eszme kifejtett, erős immár Brassóban. Négy éves multja, intenzív élete eddig is létjogot biztosított számára s azért a vezetőségnek elismeréssel kell adoznunk, hogy a fél uton nem állott meg, hogy befejezni akarja az áldásos népszövetségi eszme épületét a kath. körben.

Elhiszem, sok ellensége van az eszmének, mert ma még merészségnek tartják a „modern“ világban, hogy a keresztények s plane katolikusok élni akarnak s nem hódolnak meg a „modern“ (?) eszméknek, mely nem ismer Istent, törvényt, erkölcsöt, melynek hitvallása az önzés, élete a stréberség. De e hangos lármá nem ijeszthet el, sőt ha az ellenség feljajdulását halljuk, annál nagyobb kell legyen lelkesedésünk, mert ez legjobban bizonyítja, hogy az eszme életre való.

Legyünk már egyszer férfiak, legyünk magyarok, igaz magyarok, kiknek kenyere az őszinteség s kik minden időben tudnak nemcsak lelkesedni, de áldozatot hozni szent eszméért: Istenért és hazáért s azért ne fél-

jünk hitünkkel, meggyőződésünkkel kilépni az életbe, a világba, az élet mozgalmas piacára, hol érvényesülni akarunk. Igen akarunk.

Miért kelljen nekünk kaiholicusoknak mindig idegen köntösben járnunk, idegen hangon szólnunk, más eszével gondolkoznunk, más szívével éreznünk? Nincs nekünk eszünk, nincs nekünk szívünk, nincs nekünk érzésünk, vágyaink, nem vagyunk mi független, szabad lények, urai, gondolkodni s akarni tudó urai életünknek? S ha igen, nem tudunk mi a saját lábunkon járni, saját erőnkkel megélni?

Igen? Nő hát akkor megértjük a kath. kör eszméjét s nemcsak megértjük, de át is karoljuk egész lelkünkkel, mert élnünk kell, mert élni akarunk.

Vessünk véget hagyományos, százados bűnünknek, mely választó falat volt közénk, az ellenségeskedésnek s ébredjünk egyszer már, hogy az egyesülésben van az erő s azért ne azt keressük egymásban, ami szétválaszt, de azt, mi összehoz, mi össze forrasztja ami boldogság után vágó lelkeinket.

S ime a népszövetség megizmosodott eszméjéből biztatónan integet felénk a kath. kör, mely munkára, együttes, összetartó munkára serkent, mely új erőt ad elernyedt tagjainkba, új eszmékkel tölti be ideges, éhes lelkünket, melyben testünk, lelkünk vágyai kielégítést nyernek... hát oda a zászló alá.

Gondolkodó, akaró embert az ellenség hangos lármája nem ijeszthet meg, ellenkezőleg még tette készlet.

Hát mi se legyünk gyávák. „Nem szül gyáva nyulat Nubia párduca“ — mondja koszorus költőnk s mi gyáva nyulak módjára bokrokban akarunk elrejtőzni?

Ugy-e nem? Tisztán, szennytelenül, magasan lobog a népszövetség zászlaja, tűzük mellé a kath. körét is s álljunk melléje egész életünkkel, mert az a miénk, ami becsületünk.

Fel tehát tette, fel a zászló alá, teremtsük meg, ami a miénk, s holnap délelőtt találkozunk mindnyájan, kik Istenünket, vallásunkat s hazánkat szeretjük. (Nó.)

Utógondolatok a „Feminizmus etikai szempontból“ című cikkhez.

— A „Brassói Ujlap“ eredeti tárcája. —

Írta: SPALLERNÉ LÁZÁR RÓZA.

A napokban megjelent fenti című cikk annyira megragadta figyelmemet, hogy teljesen belemélyedve kezdetem azt tanulmányozni és a tapasztalataimon, lelkemen átsűrűdött gondolataimat belekapcsolva a következő mondásba: „a férfias nő oly virág, mely elvesztette illatát“ ezen a fonalon haladva végig, vezettem tovább gondolataimat.

A virágot, ha megfelelő talajba ültetik, hol kellő ápolásban részesül, éltető napfényt kap, gyönyörűen fejlődik, illatozik és csupa kellemet áraszt maga körül. Azonban ültetésük át egy hajlamának meg nem felelő talajba, hol napsugár nem érinti, ápolásban nem részesül, az idő viszontagságaira van teljesen hagyatva: vajjon fejlődhetik-e gyönyörűen, illatozhatnak-e és kellemet áraszthat-e környezetében, mikor csak senyvedés, hervadás az élete.

A nő élete teljesen ehhez hasonló. Kijelölni, határozott irányt szabni, korlátot állítani a nő életébe nem lehet. Kevés azoknak a száma, kik Isten kegyelméből boldog, nyugodt, gondtalan családi életben élhetnek le életüket, egy gondos, szerető, józan életű férj

mellett, aki védő bástyája, támasza, oszlopa a nőnek: ki gyöngéd lelkének egész melegségével hozzá simul, mint a folyondár a bástyára. Igen, ez a része a gondozott, jól ápolt virág, mely virul és illatozik a jólét és neki alkalmas talajban.

Oh, de hol marad a többi része, kik bár vérző szívvvel, de az életküzdelmek csapásai közepette, kénytelenek elnyomni gyöngéd lelkületüket, a férfias bátorság leple alá szoritani sebző szívüket és kiállani a küzdőtérre, hogy felvegyék a harcot a férfival, mert ezt kívánja létük fenntartása, a kegyetlen, a rideg élet.

Lenne e nő, ki nem szívesen simulna egy gyöngéd, szerető férj oldalához, ki őt megvédi, vezeti az életen keresztül. Ki vágyik a viharos, zaklatott, küzdelmes élet mezejére lépni, a csendes, boldog otthonból? A kényelemben elpuhult, jólétől duzzadó asszonyok tábora teremti meg azt az erkölcsöt, mely a nőt csupán a háziasság, a családi élet nevében látja, a maga eszményiségében dicsfényvel homlokán, mert természetes kötelességét teljesítette mint feleség és anya. Igen, mint azt már magam is elismertem és meghajlok ezen érv előtt, hogy a nő mint feleség és anya van hivatva lelkének kincseit, kisugárzó melegségét családjára árasztani, ott csodákat művelni, mely nemes

HIREK.

Jelentem alásan

a felelős szerkesztő urnak, hogy meggyüttem.

Ezzel köszönt be délutánonként a szerkesztőnk a „műhelybe“ s levétvén kabátját, szépen letelepedik helyére és... nő és kezdődik a munka.

Korrekturát kérek... megjöttek már a táviratok... kérem itt egy mondatot kihagytak... adják már a kéziratot... tyűh mennyi távirat (közben a nyomdából is felhangzik) 2 három cicerós stéget, három ciceró quadrátot, két garmond spáciumot stb. miközben lázasan folyik a munka.

Hja! Pardon! Persze önök nem értik mindezt, hát kérem megmondom: ez a nyomda s mindezek már az öreg Gutenberg óta a könyvnyomtatáshoz tartoznak s ez másként nem is lehet.

De hát mit akarok én!? Ugy-e kíváncsiak? Hát elmondom szép sorjában. Olvasóink végig nyujtozva a kereveten, kényelmesen olvassák, sőt meg is kritizálják az ujságokat.

Ma a vezércikk unalmas, tegnap a tárca volt számárság, tegnapelőtt a hirrovat volt lapos s miközben a felelős szerkesztőtől a szerkesztőn keresztül végig kritizálják az egész komániát a szedő inasig, nem is gondolják, hogy mily munkát végeznek a kultura e napszamosai, míg a szekrényekben lefektetett holt betűk a fehér papíron mozgalmas eleven életté lesznek, mely önök elé áll, mely az önök sajátjává, vérévé, lelkévé lesz öntudatlanul is.

Szeretném meghívni önöket, hogy nézzék meg az ujság elkészülését, de nem merem, pedig érdekes végig nézni a lap szerkesztés speciéseit; a felcsapzott hajú szerkesztőt, mint tollszárából szopogatja az eszméket (rossz szokása meggátlására a felelős szerkesztő acél tollszárakat szerzett be; ő azt mondja azért, mert ezt nem lehet megenni), a vergődő riportert (ez a felelős szerkesztő, ki a román barátkozás idején romániai hírekben utazik), a megnémult szedőket, a mormogó metrompást (e funkció életsükseglete neki), a hőstenor gépmestert, a folyton majszoló s mégis sovány nyomdászinasokat s főleg kultur müintézetünk disztét, az öreg „Gyorgye bácsit.“

feladat többet ér a föld minden kincsenél, külső csillogásnál, babérkoszorúnál, márványszobornál. De menjünk tovább. Kényszeríteti-e a törvényhatalom a nőt mártírságra, lehet-e és van-e erkölcsi alapja ott a családi életnek, hol két különböző lelkivilág, gondozás kerül össze és soha sincs egy pont, hol egyetértenének. Nem akarom én itt kizárólag a hibát a férfira róni, lehet az nindkét nemből, de azt már nem engedem semmiképpen ráfogni, hogy csupán a nő az okozója. Sokat hallottam ugyan hangoztatni, hogy bármilyen rossz legyen is a férfi, egy gyöngéd, jó nő képes átfórmálni. Ez nem így van, mert az átfórmálás már nem a férfikornak való, az a gyermekkornál érvényesülhet: azonban a felnőtt korban már belerögződött, veleszületett, vérmérsékletében gyökerező természetet, lehet ugyan ideig óráig elnémitani, hogy azután alkalomadtán annál hatalmasabb erővel törjön ki belőle.

A nőt nem szabad és nem lehet egy ilyen áldatlan és reá nézve annyira megalázó házasságba kényszeríteni, nevelhet-e egy ilyen vergődő, rossz viszonyban élő család igazi, vallásos, fenkölt, ideális lelkű gyermekeket, kik majd egykor bevezvén szintén a családi élet révébe, ott becsülettel megállják helyüket.

Lehetnek nagy tudósok, bölcsek kik a

Egytől-egyig kiváló specicsenek ezek, kik jó kedvvel röjják papirosra a betűket, vagy rakják egymás mellé az ólom garmond- s cicerókat s öntenek lelket (már a milyet!?) a papirba az önök szórakoztatására.

Am ne gondolják, hogy nincs ebben poézis, hogy csak a rideg betűk hideg fuvalma csap ki a regalisok fiókjából. Nem! Sőt!

Sok édes kedvesség, sok vigan csilingelő kellemes, szelíd tréfa tölti ki az időt, míg az izzadó szerkesztők tollából napvilágra jön az eszme s míg az ólom betűk harmónikus elhelyezésével szép köntöst kapnak a hideg, nedves papiros, De van realisabb költészete is a szerkesztőségnek.

A munka után, közmondás szerint — édes a nyugalom. Am a szerkesztői közmondás jobban hangzik, mert a munka után jobb az uzsonna. S im már ott buzog a samovárban a víz, miközben hosszú vita után előkerül a lyukas szerkesztői zsebek mélyéről egy-egy fillér, melyet össze pótolnak . . . mert: hát nemcsak papirossal él a szerkesztőség.

De vannak még tüdőbb, verőfényesebb napok is, mikor előkelő mace-nánst tisztelünk szerkesztőségünkben, ki nemcsak nagy szívet, de érzékelhető „lelkedést“ is hoz az éhező sajtó támogatására.

Mily derült arcok, mily kigyúlt szemek. Még a gyorsfűző lángja is vidámban ég, hát még a . . . szerkesztők szíve . . .

Még egy utolsó javítás s a klopfoló kulcs ütése jelzi, hogy még csak két perc . . . méltóságosan lendül a nagy kerék . . . egy . . . kettő . . . s a szabad sajtó első példánya kezeink közt . . . A gép tovább kattog, egymásra osztja termékeit . . . kész van . . . a lámpák fénye homályosul . . . egyenként távoznak.

Az eszmék szárnyra kelnek . . . be a szívébe . . . be a vérbé . . . s mit ma talán mosolyogva olvasunk, az holnap már hitvallásunk . . . igen . . . ne feledjék . . . a sajtó hatalom.

(Nemó.)

Adomány. A rom. kath. jótékony egyesület részére adományoztak: Sütz cég 15 m. szövetet. Nedoma cég 1 blouzt 2 pongyolát, 5 pár harisnyát és 7 pár kesztyűt. Kovásznay

nőkérdésben folyton kutatva dolgoznak, munkálnak rajta, orvosolják, de az örök idő-kön át mégis megoldatlan marad. Oka pedig abban rejlik, hogy nem ott keresik a hibát, hol tulajdonképpen létezik, így a munka felületes marad, mert lényegtelen. A lényege pedig a férfikérdés, először oldják meg emezt, majd csodálatosan, minden háboru és harc nélkül nyer megoldást a nőkérdés, simulékony, igazi gyöngéd nőkké alakulnak a nagy feministák és odaadón töltik be majd hivatásukat, egy szív és egy lélekkel egymás becsülésével.

Annyi bizonyos, hogy már kiveszöben vannak a gyöngéd, nemes szívű nők és ha vannak is olyanok, mi az életük: guny, szenvedés, megvetés, ez osztályrésze ma annak, kinek még szíve van. Hogy pedig a nő élete tartalmatlan, ridegebbé kezd válni, okozom a sarkából teljesen kiforgatott férfi-nevelést. Nincs meg az arány — az egyensúly: ezek összeütközése teremti meg azt az örökös

urnő 5 kabátot és U. urnő 10 koronát. Az egyesület elnöksége hálás köszönetét fejezi ki.

Magyar püspökök kitüntetése. A hivatalos lap mai száma közli: „A személyem körüli miniszterium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztésére gróf Majláth Gusztáv belső titkos tanácsos, erdélyi és gróf Csáky Károly belső titkos tanácsos, váci püspöknek, az egyház és a kultúra terén szerzett kiváló érdemeik elismerésül az I. oszt. vaskorona-rendemet díjmentesen adományozom. Kelt Bécsben, 1912. évi november 30-án. Ferencz József s. k. Lukács László s. k.“

Istentisztelet sorrendje a plebánia templomban. F. hó 15-én — Advent harmadik vasárnapján — a plebánia templomban az istentiszteletek sorrendje a következő: reggel 6, 7, 8, 9 és fél 12 órakor csendes szt. mise. 10 órakor szent beszédet mond Kún László káplán, utána énekes szt. mise. D. u. 5 órakor a hitelemző beszéd sorozatot folytatja Meisel József apát plebános, mely után litánia.

Szent Antal Otthon. A Szent Antal Otthon növendékeit ma özv. Friemann Frigyesné urnő látta el izletes meleg délebédellel. Fogadja adományáért ez uton is a szegény, meleg délebédre szoruló gyermekek nevében a gondnokság hálás köszönetét.

Törvény az iskolakerülők ellen. A közoktatásügyi miniszter novelláris uton szándékozik a beiskolázást hatékonyabban biztosítani. A nagyfoku igazolatlan mulasztások megszüntetésére avagy csak lényegesebb csökkentésére is elégtelennek bizonyult bírságozási eljárás helyett majd a kihágási eljárást alkalmazzák. Az idevonatkozó törvénytervezet tanulmányozás és megfelelő javaslattal végett a minap küldték meg a tanfelügyelő-ségnek.

Meghívó. A „Brassói Iparos Ifjak Önképző Egyesülete“ színelőadással kapcsolatos táncmulatságot rendez december hó 26-án a

bolygó és soha meg nem állapodó nőkérdést. A nőnek nyugtalan, zaklatott lelke az a megoldatlan nagy erkölcsi kérdés, melyet legnagyobb tudósok feszegetnek-fejtegetnek és mégsem jutnak arra az igazságra, ami pedig az egyetlen: adjatok a nőnek szeretetet! Mindent elvehettek tőle, csupán a szeretettől ne fosszátok meg; ez éltető eleme, ebben az egy szóban nyer megoldást a nőkérdés: „szereget“ ez az egy szó mindenre képessé teszi, mindenkéül emeli, a legnemesebb tettek, önfeláldozásra készíti. Adhatnak neki tudományt, palotát, kincset, halmozzák el mindennel és vegyék ki a szeretetet életheből: megsemmisül, munkája robotszerű, kötelessége kényszer, lelke örökös harcra készíti.

Keresi a nyugopontot, melyet nem talál, hadat üzen s felveszi a harcot és küzd eszmékért, mely nem a megnyugvás csendes forrásából fakad, hanem a vihar korbácsolta hullámaiból, mely gondolatait hányja, veti; ez teszi a nőt férfissá, ezek a hullámok te-

Redoutban, mely alkalommal előadják a „Család becsülete“ c. bohózatot. Végig nézve a meghívón a szereplők névsorát, már előre megjósolhatjuk, hogy az előadás elsőrangú lesz, melyről nem is lehet elmaradni. Am álljon itt a színlap: A család becsülete. Bohózat 3 felvonásban. Személyek: Sziporka Béni, nyugalmabavonult tintagyáros — Zancsek Rezső, Tarnói Vass Béla, huszárkapitány — Égető Károly, Ella, a felesége — Égető Rózsika, Rokon Mátyás, fogadós a Hableányhoz — Kiss K. János, Sára a felesége — Kelemen Erzsike, Krapulics Ferenc, főpincér — Császár Aladár, Típka Leánder, segédtanár — Ács Imre, A reumas őrnagy — Bodor Vilmos, Reőf Sebestyén — Zsolnay Antal, Csöröge dr. — Égető Albert, Varga Tóbiás, számtiszt — Siskovits Árpád. Utasok, vasuti hordárok, fürdővendégek stb. Történik az első felvonás az egyik budapesti vasuti pályaudvaron, a második és harmadik Tapló-Füreden, a hableány-fogadóban. Idő: most. Helyárak: Erkélyülő 2.40 K, Körszék 2 K, Zártszék 1.60 K, Erkély emelvény 1.20 K, Állóhely 1 K. Felülfizetések hirlapilag közszönettel nyugtázva is lesznek. Jegyek előre válthatók Révész József ur divatüzletében, Lensor 28. szám. Pártoló tagok ezen estélyre 2—2 darab tiszteletjegyet kapnak. Pártoló tagságra jelentkezhetni az egyesület helyiségében, (Fekete-utca 47. szám.) Tánccjelvény a táncmulatságra 40 fillér.

Honvédtüzérezred Kolozsvárt. Kolozsvárról írják: Nagy örömet keltett a városban a honvédelmi miniszter azon leirata, hogy a felállítandó honvédtüzérezrednek egyikét Kolozsvárt fogják felállítani, ha a város legkésőbb 1914 közepéig 20 katasztrális hold területet enged át, melyen a szükséges épületek felépíthetők lesznek.

Serétes löfegyverek a katonai örök részére. Amint értesülünk, katonai körökben komolyan foglalkoznak azzal, a nemrégiben felvetett tervvel, hogy a löpor és löszer rak-tároknál felállított katonai örököt serétes pus-kákkal lássák el. A serétes puska előnye, hogy sötétben és egy odavetett lövéssel is a serétek szórása következtében az ör köny-

metik el nőiességét, ebben a küzdelemben tompulnak el szívének, lelkének gyöngéd érzelmei, ez törüli le azt a hamvat, mely a nőt igazi nővé teszi!

„A keresztény világfelfogás egyenlő erkölcsöt követel a férfi és nő számára, mert lelkük szerint egyenlőknek tekinti őket.“ Sajnos, hogy erre a magasztos, fenséges igazságra az a meggyőződés, hogy igen halhatatlan lélekkel egyenlően teremtette meg Isten az embert saját képmására, de a lélekbe egy egész életen beleoltott eszmék felfogások, érzelmek által soha és semmiben nem térnek el jobban egymástól, mint éppen a lelkekben. Ez a szív, melyen férfi és nő összeütközik és nem teremthet teljes családi boldogságot, nem adhatja meg a nyugalomát. Küzdelemre serkenti a nőt, melyben elvész, mint a virágnak illata: és mi a virág illat nélkül? Ami a nő lélek nélkül!

Tellmann Béla
divatterme.

Készít saját műhelyében elsőrangú munkások által izlésesen előállított honi szövetekből **uri ruhákat.**
Angol női felöltők és kosztümök készítése.

Brassó, Ferenc-József-tér és Lópiac sarokház Serg-féle posztóüzlet I. emelet. Vidéki megrendeléseket felelőség mellett próba nélkül is kifogástalanul teljesít.

Tekintettel a ROSSZ pénz- viszonyokra,

az összes raktáron

—: levő áruk —:

minden elfogadható ár

mellett lesznek elárusítva.

Férfi öltönyök . . .	K	12	és feljebb.
Férfi raglan	"	16	
Férfi télikabát . . .	"	20	
Férfi rövid télikabát	"	13	
Szörme " " "	"	18	
Férfi nadrág	"	4	

Fiu áru 20%-kal olcsóbb
gyermek áru 30%-kal " "
a férfi árunál.

Központi ruhatelep
Kapu-utca 6.

nyebben találja el a támadót, míg a golyós lövés világosságot s bizonyos célzási időt kíván meg. Az ismételen előfordult ily rak-tári támadásoknál, amidőn a tettesek minden esetben megmenekültek, ezen puskáknak nagy hasznát veszik.

Kereket akart eladni. Tegnap délután az egyik brassói detektivnek feltűnt, hogy egy férfi egy kereket kínál eladásra nagyon olcsó árban. A detektiv igazolásra szólította fel, de ez zavaros feleleteket adott, miért is a rendőrkapitányságra kísérték. A kihallgatásnál ellenmondásokba keveredett. Annyit megállapítottak, hogy Keresztes Lajos, 24 éves, állítólag léczfalvi illetőségű, katoná kötelezettségének eleget nem tett s sorozáson sem volt s így katonaszökevény. A megmotozásnál egy francia kulcsot, s betöréshez alkalmas szerszámokat találtak nála s így valószínűleg jó fogást csinált a brassói rendőrség. A kihallgatás után ma a brassói kir. ügyészségnek adták át.

Ellopták a tramway függőnyeit. A tramway üzletvezetősége feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, ki Derestyében f. hó 8-án az ott álló vasuti kocsiából 4 drb. függőnyt lopott el. Értékük 10 korona. A rendőrség keresi a függőny tolvajt.

Baleset a szeszgyárban. Tegnap délután a derestyei szeszgyárban Moarkesz Alexie munkást baleset érte. Amint a létrára felmászott, hogy a gépet olajozza, megcsuszott s leesett. Fején s kezén súlyos sérüléseket szenvedett.

Tilos a Simplicissimus. Az orosz belügym. rendeletet adott ki, a mellyel egész Oroszország területéről kitiltja a Simplicissimust. Postán nem szabad szállítani, kávéházakban tilos tartani és szigorú büntetés vár arra, a ki zárt borítékban hozatja.

Uj gyorsvonatok Brassó Budapest között. A brassó—budapesti vonalon közlekedő gyorsvonatok mindig tömve vannak utasokkal, úgy, hogy valósággal gyötrődés a fel- és le való utazás. E helyzetet segitendő a Máv. igazgatósága a jövő évi májusi menetrendbe az eddigieken kívül még két gyorsvonat beállítását határozta el a Budapest—Predeál közti vasuti vonalon. Az egyik uj gyorsvonat Budapestre, a másik Budapestről fog közlekedni. A Kolozsvárról 10 óra 31 perckor kiinduló gyorsvonat néhány perccel később fog indulni, de utána egy, vagy két órával jönni fog Predeál felől egy másik gyorsvonat, mely ugyancsak egész Budapestig megy. A reggel 6 óra 46 perckor rendes körülmények között kiinduló gyorsvonatot néhány órával ugyancsak követni fogja egy Budapestről jövő s Predeál felé menő uj gyorsvonat.

Leányok a háboruban. Háboru sincs, adja Isten, hogy ne is legyen, de úgy teszünk, mintha lenne, vagyis azért készülünk fel rá, hogy ne legyen. De a háboru eshetőségével nemcsak Bécs külügyi, diplomáciai és katonai főméltóságai foglalkoznak, hanem mint egy megkapó kis tudósítás hírül hozza, olyan valakik is, akiket egy egészvilág választ el rémséges háborukat megindító kemény hatalmasságoktól. Nagyszébenben fiatal leányok, a szász leányiskola legfelsőbb osztályának a növendékei is szerepet kívánnak a talán, esetleg kitörő háboruban. Tanácskoztak, megegyeztek s rendes beadványban azzal a kéréssel fordultak az iskolaorvoshoz, tanítsa meg őket a beteg ápolásra, mert ha harcba keverednének Szerbiával, ők gondozni akarják a sebesülteket. Mindnyájan aláírták e beadványt s most várják a döntést.

* Itt van karácsony! Mit vegyünk a gyermekeknek? **Képes és meséskönyveket, társasjátékokat.** Nagyoknak szép doboz **levél papírt**, vagy más **disztárgyakat.** Kaphatók **Hubert Hedwig és Tsa.** könyvkereskedésében, Kolostor-utca 29. Ugyanítt kaphatók egyéb gyermekjátékok, karácsonyfadíszek, rajz és festőminták, **egész uj kivitelű öltöztető bahák** és sok más alkalmas ajándékok.

Apolló Bioszkopnak ma szombaton és holnap vasárnap következő a műsora: Szent János vizesések. (Látványos.) Portás. (Humoros.) Boldog gyermekkor. (Humoros.) Látszat. (Dráma.) Két férfi vagy a szépség rabszolgája. (Szinmü.) A nővérek. (Dráma.)

Szent Antal estély.

A legközelebbi Szent Antal estélyt f. hó 15-én, vasárnap d. u. 6 órakor tartják a róm. kath. főelemi fiúiskola rajztermében.

Ez alkalommal az estélyt Herrmann Eugenia és Szent-Királyi Árpádné urnók rendezik s már ez is elég garancia arra, hogy kitünő, élvezetes estélyben lesz részünk.

Az estély műsora:

1. Beethoven: Sonata op. 14. Allegro, Andante. Scherzo, Etude: Előadja Egy bájos kis anyyalka.

2. Melodráma „Ilora“ Várad Antaltól; előadják: Semsey Zoltán, zongorán kíséri Simay Arthur.

3. „Áve Maria“, Meditáció Bachtól — Quartett — cello, hegedű, hárfá s harmóniumra előadják: Ulbrich nővérek, Dvorak és Stadler karnagy ur.

4. Felolvasás: Tartja Sphinx.

5. Hárfasolo: Előadja Dvorak Ferenc.

6. Wagner Richárd opera ária, Lohengrinből. Makrai dal: Énekli Zajz Melánia concert-énekesnő, zongorán kíséri Stadler József karnagy ur.

7. Magyar ábránd, zongorán játsza Forró Zoltánné, Zathureczky Corina urnő.

Belépő díj: I. hely 1 kor., II. hely: 40 fillér.

Jegyek előre válthatók Szent-Királyi Árpádné urasszonyánál Hosszu-utca 17.

Tekintve a nemes célt, melyet ez estélyek szolgálnak, jelenjünk meg tömegesen, mutassuk meg, hogy nemes, könyörületesszívelvel érezzük a szegény, segélyre szorultak iránt.

Ker. szocz. szakszervezeti élet.

Vita estély.

A brassói ker. szociálista szakszervezetek 15-én (vasárnap) este 6 órakor (Szent János-utca 5. szám alatt) nagy vitaestélyt tartanak.

Tárgya: A szociáldemokrácia és a keresztény világnézet.

Ezen érdekesnek ígérkező vitaestélyre nagyon szeretnők, ha a szabadkőműves és a szociáldemokrata munkásbarátaink is megjelenének, annál is inkább, miután a vitában egyedül róluk fog szó esni.

Választmányi ülés. A brassói keresztény szociálista egyesület folyó hó 16-án, hétfőn este 8 órakor rendes havi választmányi ülést tart. Tekintve a tárgy fontosságát, föltétlen és pontos megjelenést kér az Elnökség.

A legszébb és legolcsóbb
választmányi üléstől

LANG HENRIK
műterméből

Any fánkép vagy nagyítás

Irodalom.

Dutka Ákos új verses könyve.

(bs.) A mai magyar modern irógeneráció egyik legszubtilisabb lelkű poétájának meglepően csinos kiállítású verskötetete, fenti címmel, a napokban hagyta el a könyvpiacot. Nem tartjuk szükségesnek, hogy a kiváló tollu költőt a közönségnek bemutassuk, mert hiszen ismerősen cseng a fülünkbe A Hét, a Vasárnapi Ujság, az Új Idők hasábjairól a neve, ismerjük a Vallomások könyvét, A falu meg a várost, a költőnek a két első könyvét, a melyekben már megnyilatkozik az, hogy ez a finom lelkű ember a magyar irodalom számára maradandót fog alkotni. Egészen új a hangja, a felfogása, a ritmusa, a gondolatjai; elmerül sokszor a krisztusi erények imáadásába, sokszor meg pogány, mint a nagy Pán papjai; elkábitja a gyár hatalmas, monoton moraja, az óceán sötétzöld hullámtornyai; betéved Firenzébe, hol az olasz ég mosolyog rózsaszín pirt az arcára, aztán haza gondol, a Körös sásszegte partjaira, meg a felhőkre, amikbe s parti fűzfák finom csipkéket fonnak; felzokog aztán egyhosszú zajban, mikor látja a magyart tespedni, verejtékezni az Új világban, mikor rombol a szesz, ez a rettenetes elem; aztán jön egy halk sóhajtás valahonnan messziről, ahonnan megérzi a Meotisz leányának a kezesimogatását; új dalok, új hangok, ütemes csengések finoman rezdülnek meg az ő szordinos hegedűjén, álomba ringatók a mesék, amiket lelkének selyemidegein játszik. — Mutatóba két verset közlünk (a másodikokat karácsonyi mellékletünkbe tartottuk fenn. Szerk.) amiket nem válogattunk ki, csak úgy szedtük, mint egy kötény virágból két szálat. — A könyvre elő lehet fizetni Dr. Bársony Sándornál Weiss Mihály utca 25. Ára 3 korona.

A hugom.

Ott él a messzi kék hegyek közt,
Kit még anyám becézve óvna,
Oláh hegyek száz gyermekének
Magyar igékre tanítója.

Mégis ő néz rám büszkeséggel,
Ki örként áll a vén hegyekben.
Törékeny, karcsu, árva hugom,
Hiszen nálam te harcolsz szebben.

Nálam, ki csak rimekkel játszva,
Kiáltok a magyar éjszakába,
Százszor különb gazdag vetésed.

Mikor anyáknak drága nyelvét
S ez átokvert magyar föld szerelmét
Apró gyermekszivékbe vésed.

Táviratok.

Belföldi hírek.

Budapest, dec. 14.

Az ellenzék megismételte demonstrációját a kordon előtt. A Ház a pénzügyi javaslatokat tárgyalta. A folyóson az adótörvény sorsát tárgyalják. Tisza, Lukács, Teleszky, Bárczy külön tanácskoznak, melynek befejezését ma várják. A pénzügyi javaslatokat tárgyalás nélkül elfogadták.

Teleszky beterjesztette az appropriációs törvényt, mely a pénzügyi költségvetéshez lesz függesztve.

Ezzel az ülés véget ért.

Budapest, dec. 14.

A kormányparti klubban a többség hangulata arra irányul, hogy a polgárság érdeke kívánja, hogy az új adótörvény felfüggesztessék. A pénzügyminiszter kijelentette, hogy ő neki nincs ellene kifogása, hogy addig, míg a normális viszonyok helyreállnak, a törvény felfüggesztessék.

Egyéb táviratok.

Athén, dec. 14.

Sapuncakis tábornok táviratozza: Aetorakchon elfoglalása heves szuronyrohammal megtörtént. A törökök megfutottak, sok ágyut s élelmi szert hagyva hátra, azon felül feladták pozíójukat s a Janina körüli várakba rejtőztek el.

Bécs, dec. 14.

Eleonora főhercegnő, Károly István főherceg legidősebb nővére ő Felsőge tudtával s engedelmével eljegyezte magát Klosz Alfonz sorhajó hadnaggyal. E szerelem már több éves. A főhercegnő saját akaratából lemondott rangjáról és igényeiről. A nyilvános eljegyzés januárban lesz.

Bécs dec. 14.

A háborus törvény gyors tárgyalása reményt nyújt, hogy a plenumban is minden zavar nélkül keresztül megy. Másod olvasásban mára van kitűzve tárgyalásra.

Belgrád, dec. 14.

Pasicsnak Nischbe és Üskübbe való utazásának óriási jelentőséget tulajdonítanak. Ott a bolgár miniszterelnökkel, Montenegró és Görögország kiküldötteivel találkozik. Állítólag Oroszországnak a balkán szövetségbe való bevonásáról tanácskoznak.

Constanza, dec. 14.

Illetékes körökből nyert értesülés szerint a londoni tárgyalások kevés eredménnyel kecsegtetnek. A törökök ragaszkodnak Drinápolyhoz és Kirkillishez, ellenesetben készek a háborút tovább folytatni.

Trieszt, dec. 14.

Tegnap lelkes demonstrációt rendezett a lakosság a hadsereg és a dynasztia mellett.

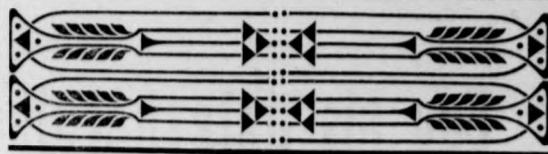
Berlin, dec. 14.

A Vossische Zeitung jelentése szerint nemcsak délen, de magában Pétervárott is nagyban készülnek a mozgósításra.

Bukarest, dec. 14.

A cár a királyhoz intézett levelében hangsúlyozza, hogy az Oroszország s Románia közt levő barátságos hangulat a testvéries érzés kötelékeit még szorosabbá teszi.

Kovács P. Pál káposztája
Nincsen annak sehol párja
Mert az sem nem festett sem nem sós
Azért mégis ropogós!

PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK

Brassói Fiókja.

Alaptőke és tartalékok

172 millió kor.

Ujonnan épült helyiségében

Kolostor-u. 7.

Safe deposits

(Páncélszekrények a bérlő saját zárja alatt.)

Takarékpénztári betétek
a legjobb kamatoztatás mellett felmondás kikötése nélkül.

Folyó számlák.

Chèque számlák.

Idegen pénznemek vétel és eladás.

Váltó leszámítolás.

Előlegek értékpapírokra.

Tőzsdeügyletek
. lebonyolítása.

Szelvények és kisorsolt értékek díjmentes beváltása.

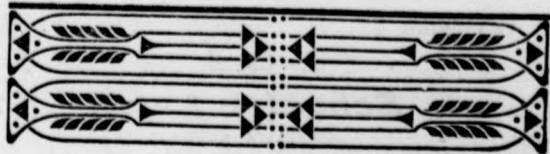
Jelzálogkölcsonok.

Osztálysorsjegy főárusító.

4 és fél százalékos záloglevelei

katonai házasság

óvadéku elfogadtatnak.

Egy kis üzlethelyiség
február 1-ére
kerestetik.

Kinek? Megmondja a kiadóhivatal.

Dr. DEPNER-FÉLE

SZANATÓRIUM

HIRSCHER-utca 15. sz.

Modern magánintézet sebészeti
és női betegeknek. — — —

Prospektust küld a
vezetőorvos: — —

Dr. DEPNER VILMOS.

Telefon 507.

Nagy karácsonyi vásár!

Társasjátékok, képeskönyvek, ifjúsági
iratok, emlékkönyvek, fénykép- és leve-
lezőlap-albumok, valamint a **legdivatosabb**
diszlevélpapírok nagy választékban kaphatók

Hubert Hedwig és Társa

könyvkereskedő cégnél

Brassó, Kolostor-utca 29. szám alatt.

Zenemű-ujdonságok, operettek, kuplék, népdalok,
állandóan raktáron vannak!

HEDWIG HUBERT

virágterme.

BRASSÓ,

Kolostor-u. 23. Telefon sz. 500.

Ma és minden nap
a DRECHSLER-utóda

kávéházban a hírneves ROTH ALBERT,
a nagyszoboni cigányprímás és öccse,
VILMOS tárogató művész zenekara hang-
versenyt tart.

Asványviz! Ujdonság!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű köz-
zönséget, hogy a zajzoni „Béla forrás” jód-
tartalmu vizét forgalomba hoztam, mely minden
gyógyszertár, drogeria, kávéház, vendéglő
és egyes kereskedésben kapható.

Ezen ásványviz kitűnő gyógyhatásáról
Hankó Vilmos dr. országos vegyelemző, mint
Hantz Mihály dr. vm. főorvos urak akképp nyilatkoztak,
hogy a zajzoni „Béla forrás” vize
különösen ajánlható: anyagcserezavarásnál,
minő vérszegénység, vérbajok, gümőkór, to-
vábbá érelmeszesedés ellen, a légző-és emész-
tőszervek hurutos megbetegedéseinek, csú-
zos és köszvényes bajok, valamint vesebántal-
máknál.

Figyelemre méltó jód-tartalmánál fogva
főképp **gyermekeknek és serdülőknek.**

Borral keverve, kellemes üdítő ital gya-
nánt szolgál.

Tekintettel Zajzonra: Brassóhoz való köz-
zelségére, azon kellemes helyzetben vagyok,
hogy a „Béla” gyógyásványvizet 10 üvegen-
kint à 10 fillérral házhoz szállíthatom.

Megrendelések még aznap eszközöl-
tetnek.

Központi raktár és kutkezelőség: Brassó
Tehénpiac 3. Telefon: 469

Teljes tisztelettel:

Schuster Lajos
ásványviz kezelő.

Fleischer János

(Keresztény katolikus cég.)

egyházi ruha és reverenda szabó
PÉCS, Ferenciek-u. 9.

Évek hosszú gyakorlata képesít a leg-
jobb szabásu, minőségű és finoman kidol-
gozott reverendák és címádák, papi civil-öl-
tönyök előállítására. Üzletemet első sorban

Egyházi ruhák

készítésére rendeztem be. Mindennemű egy-
házi ruhák: casulák, pluvialék, velumok,
baldachinmok, minisztránruhák, zászlók,
lobogók, karingek, álbák, kehelyruhák, stb.
készíttetnek. — Nem kell sem Budapestre,
sem Bécsbe menni. Üzletem versenyképes
minden pesti, vagy bécsi céggel, ugy sza-
bászat, mint ár és minőség tekintetében. —
Tessék meggyőződni róla. — Egyházi ruhák
javtása olesón és jól eszközöltetnek. —

Költségvetés, árjegyzék ingyen!
! Személyesen is megjelenek. !

**„ADLER”-
automobilok**

olaj, auto-pneumatik a legjobbak!

Autokikölcsönzés.

Kerékpár, varrógép és auto-javítás

MOOSER MIHÁLY-nál

Brassó, Kapu-utca 39.

**Hubert Hedwig és Társa
KÖNYVKERESKEDES**

Brassó, Kolostor-utca 29. szám.

Nagy választék **diszlevélpapírokban,**
irodai berendezések üzleti könyvekben.

Világcsoda!

Tyukjaink most nem toj-
nak, a tojás pedig na-
gyon drága, azért min-
den baromfitartó

„OLIN”

tojásszaporító-eledelt

vegyen tojóinak. Hatása
csodás!! Kapható:

KOVÁCS P. PÁLNÁL Kut-utca,
BORSODY gyógyszerárában
Vasut-utca.

1 csomag ára 20 fillér.

Kerestetik megvételre egy

Pénzszekrény

Cim a kiadóhivatalban.

Egy használt, de jó karban
levő

Pianino

megvételre kerestetik.

Cim a kiadóhivatalban.

Kósa Albert

szabó-üzlete

Brassó, Weisz-Mihály-u. 6.

Ajánlja dus tartalmu szövetraktá-
rát ugy belföldi, mint inom angol
szövetekben. — Elsőrangú kivitel.

Kifogástalan szabászat.

Málnási Mária-forrás

természetes alkalikus sós savanyu-
viz. Legkiválóbb köptető- és ét-
vágyemelő szer.

Kapható mindenütt!

Kutkezelőség: BRASSÓ.

Kelemen András

cipész. Ajánlja saját gyártmányu férfi-
női-, valamint gyermekcipőit.

Brassó, Weisz-Mihály-utca 27.

NÉVJEGYEK

legszebb kivitelben készülnek

Égető Testvérek
könyvnyomdájában.

